

Wolfgang Heinz (dreapta) în „Natan înțeleptul“ de Lessing

Zilele artei teatrale din R. D. G. în țara noastră

27 noiembrie — 8 decembrie

Între 27 noiembrie și 8 decembrie, teatrele, lumea creatorilor și iubitorilor de teatru din țara noastră vor cinsti arta teatrală (cu deosebire, scrisul dramatic) ce se dezvoltă astăzi în Republica Democrată Germană. Se încheie, cu acest prilej, un prețios și bogat în învățămintele schimb de experiență, de opinii și de instructive constatări, început odată cu deschiderea stagiunii, în țara prietenă, prin Zilele închinare, acolo, artei teatrale românești. În pregătirea și întimpinarea Zilelor artei teatrale din R.D.G. în România, revista noastră a găzduit (în numerele 9 și 10/1976) câteva contribuții prestigioase și de preț, aparținând confrăților noștri de la „Theater der Zeit“, Hans-Rainer John, Martin Linzer și Ingeborg Pietzsch. Aceste studii priveau politica teatrală, problemele, tendințele, liniile tematice și stilistice distinctive ale slujitorilor scenei și ale dramaturgilor contemporani din R.D.G. Ecou al celor văzute, trăite și dezbătute în urma turneelor Naționalelor din București și Iași și Teatrului German de Stat din Timișoara, a colaborării scenelor germane cu slujitori ai scenelor noastre și a spectacolelor cu lucrări clasice și contemporane românești jucate de către actorii teatrelor din R.D.G., sînt și însemnările (nu numai sentimentale impresii de călători, ci cuprinzînd și observații critice), cărora, de asemenea, le-am făcut loc în paginile noastre, alături de unele extrase din coloanele de specialitate ale presei din localitățile în care spectacolele românești au fost reprezentate.

Statornic prezentă în planurile noastre repertoriale, creația dramatică germană, clasică și contemporană, se află, anul acesta, sub impulsul organizării Zilelor artei teatrale din R.D.G., cu atît mai evident cercetată și supusă prețuirii și valorificării de către teatrele noastre. De la Hans Saachs, Goethe, Schiller, la Friedrich Wolf, Bertolt Brecht și Leon Feuchtwanger; de la Kleist și Gerhard Hauptmann, la Peter Hacks, Ulrich Plenzdorf, Rudi Strahl, Regine Weickert, Joachim Knauth, mai toată întinsa rețea care împinzeste geografia teatrală a țării noastre vede înscrise pe așizele acestei stagiuni — și, mai ales,

ale acestor Zile — numele creatorilor de teatru german clasic și contemporan. Lucrările acestora, puse în scenă și interpretate atât de ansambluri românești, cât și de ansamblurile teatrale ale naționalităților conlocuitoare, deschid marelui public o paletă bogată și, în bună măsură, edificatoare în ce privește însușirile și calitățile deținătorii ale scrisului dramaturgic din R.D.G. Culorile acestei palete vor fi întregite de spectacolele cu care Teatrul Național din Weimar și internațional renumitul Berliner Ensemble vor veni în turneu în țara noastră.

Încercarea de a improspăta memoria cititorilor noștri, precum și de a face cunoscut unele probleme ale concepției artistice și realizări ale creatorilor de teatru, de literatură dramatică din R.D.G., se încheie, în pragul Zilelor închinatelor lor, cu extrase din două interviuri luate — semnificativ, în chip polar — de criticul de teatru Ingeborg Pietzsch: unul, nestorului scenei din Republica Democrată Germană, actorul, regizorul și profesorul Wolfgang Heinz, președintele Asociației creatorilor de teatru din R.D.G.; cel de-al doilea, regizorul Manfred Werkwerth, elev și emul al lui Bertolt Brecht, animator de frunte al unora dintre cele mai valoroase experimente innoitoare din teatrul țării prietene.

■ INGEBORG
PIETZSCH

||| cu Wolfgang Heinz
președintele Asociației creatorilor
de teatru din R.D.G.

despre

• actori

• regizori

• roluri

— ...În ce măsură își poate păstra actorul individualitatea, sub autoritatea unei mari personalități regizorale? Cum poate un interpret să-și manifeste, în acest caz, propria lui personalitate, în împlinirea rolului?

— Actorul — spun o banalitate — nu e chemat să se înfățișeze pe sine pe scenă, ci să dea corp unui personaj propus de autor. Cu alte cuvinte, el trebuie să realizeze datele comportamentale proprii omului pe care are a-l interpreta, în anumite situații date. Toate acestea, el urmează să le execute cu mijloacele sale, fizice și psihice (acestea din urmă, fiind rezultatul aptitudinilor înnăscute și al experiențelor acumulate de-a lungul vieții, care au înrănit aptitudinile înnăscute), într-un efort, cu individualitatea lui. Cum ar putea să-i fie răpită această libertate, când procesul creației pornește tocmai dinlăuntrul său, chiar dacă nu numai în temeiul propunerilor autorului, ci și la incitația regizorului? Propunerile regizorului pot fi, bineînțeles, cu atât mai lesne apropiate de către actor, cu cât acestea sînt mai îndreptățite și mai juste. Și, ele vor fi cu atât mai îndreptățite și mai

juste, cu cât — ca să folosesc cuvintele dumitale — personalitatea regizorului va fi mai mare. Mai simplu spus: cu cât îi este mai bogată cunoașterea vieții, cu cât știe mai multe despre legile artei teatrale și despre procesele creatoare ale actorului, cu atât mai binevenite vor fi impulsurile regizorului, fiindcă sînt exacte.

— ...Dar cum, pe ce cale, cu ce mijloace, îl poate ajuta regizorul pe actor?

— Vrei să zici, cum poate regizorul să-l ajute pe actor a se purta pe scenă, potrivit cu realitatea și cu adevărul? „A se purta” este un proces care se constituie din cele mai diferite momente psihice și fizice; un proces care poate fi sesizat numai ca acțiune. Nici un om n-a fost în stare să-și asimileze nemijlocit, prin organele senzoriale, vreun sentiment, vreun observație, vreun gând, vreo pornire volițională. Noi îl vedem pe om acționînd și talmăcim această acțiune în fel și chip. Știm — ar fi să mergem prea departe cu explicația modului cum știm, dar știm — că un om care plînge, de cele mai multe ori — nu totdeauna — suferă. (Poate